

Att hantera en näringsverksamhet i ekonomisk kris innefattar som regel mycket svåra frågor. Det är viktigt att i första hand sköta om bokföringen så att beslut av olika slag blir baserade på ett korrekt underlag.

För aktiebolag är det nu sagda av extra stor betydelse, eftersom en fortsatt drift av ett företag med ett till hälften förbrukat aktiekapital kan innebära ett personligt ansvar för de förpliktelser som uppkommer. När kapitalet nått den kritiska gränsen måste man, för att undvika ett personligt ansvar, upprätta en kontrollbalansräkning. Visar den att kapitalet är förbrukat har man en frist att återställa aktiekapitalet, (åtta månader). Under den fristen uppkommer inget personligt ansvar, men är kapitalet inte återställt därefter måste man försätta bolaget i konkurs. Mer om detta kan man läsa på nätet.

Det är för den som bedriver verksamhet i aktiebolag extra viktigt att betala arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och källskatter i rätt tid. Orsaken är att en företrädare för ett aktiebolag, kan på ansökan av Skatteverket, bli personligt ansvarig för dessa obetalda skatter. Man kan alltså inte försätta ett bolag i konkurs och därmed undvika ett ansvar för nyss nämnda skatter som redan har förfallit till betalning. Är det kris i företaget måste man alltså försätta bolaget i konkurs *innan* nyss nämnda skatter har förfallit till betalning.

I Regeringens krispaket är det aviserat att företag kan "låna" pengar på sitt skattekonto och driver man verksamhet i aktiebolag lyfter jag ett varningens finger. Enligt uppgift ska räntan på sådana "lån" vara sex procent och om den räntan omvandlas till skatt, som sedan läggs till grund för ny ränta förstår envar att det snart blir orimligt dyrt. Redan en rak ränta på sex procent framstår som närmast orimligt. Orsaken till min varning är det nyss nämnda problemet, nämligen att kvarstående skulder blir som regel personliga. Jag varnar och de bestämdaste mot en sådan lösning även om man tror att det blir tillfällig.

Bedriver man verksamhet i handelsbolag eller i enskild firma kan man inte enkelt avveckla verksamheten genom en konkurs. Det medför i så fall en personlig konkurs, och det ska man med all kraft undvika. För förluster i dessa typer av företag är man alltid personligt ansvarig, d.v.s. för kostnader som inte "företaget" kan betala. För dessa verksamheter är det därför extra kritiskt när företaget har dålig lönsamhet.

Är företaget i ekonomisk kris skulle jag överväga att ansöka om s.k. rekonstruktion och på så sätt göra ett ackord med kreditgivarna. Det går nämligen att tvångsvis genomföra ett ackord när domstolen bedömer att verksamheten är eller kommer att bli lönsam med en mindre skuldbörda. Företagaren ges också en tids respit utan att ett personligt ansvar uppkommer.

Det är en fruktansvärd situation att driva näringsverksamhet som är i ekonomisk kris. Många har ingått i borgens för företagets lån och en konkurs medför en kvarstående skuld. När ett företag försätts i konkurs kan det alltså innebära följdverkningar för både företagaren och dennes familj.

Mitt råd till alla som närmar sig en ekonomisk kris är att inte stoppa huvudet i sanden. Se sanningen i vitögat och ta kontakt med Er revisor eller en advokat som är sysselsatt med obeståndsjuridik för råd. Det är bättre att stoppa och avveckla innan ett personligt ansvar uppkommer.

Jan Thörnhammar,
advokat